

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobkyně: O. R., státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupena Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.
se sídlem Poděbradská 5, Praha 9

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 13. 10. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0431825/DO-2025, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.
- III. Žalovaný **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

I. Předmět věci

1. Dne 13. 10. 2025 žalobkyně požádala u žalovaného o udělení dočasné ochrany, nicméně žalovaný její žádost, vedenou pod sp. zn. OAM-0424297/DO-2025, odmítl přijmout a vrátil ji s odůvodněním, že je nepřijatelná podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. (dále jen „lex Ukrajina“).

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně se proto žalobou domáhá ochrany proti tomuto zásahu žalovaného. Je předně toho názoru, že soudní ochrana, ač to vylučuje § 5 odst. 2 lex Ukrajina, je přípustná, což jednoznačně potvrdil Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 27. 2. 2025, C-753/23 *Krasiliva*.
3. Poukázala na § 3 odst. 1 lex Ukrajina. Uvedla, že v květnu roku 2022 vycestovala do České republiky, poté se rozhodla vrátit na Ukrajinu. Předložila proto žalovanému pas, který nyní nemá k dispozici. Ví ale naprosto jistě, že v době začátku války nebyla v ČR a nebylo jí uděleno vízum v zemích EU. Nemá však prostředky a ani nástroje k tomu, aby toto tvrzení podložila. Naopak správní orgán by měl mít informace k její původní žádosti v roce 2022, kde by mělo být uvedeno, zda měla jakýkoliv jiný pobyt. Z přechodových razítek v pase je jasné, že od jeho vydání 18. 11. 2024 pobývala na Ukrajině až do 8. 10. 2025, kdy přicestovala za dcerou do ČR. Situace v jejím bydlišti se zhoršila, proto odcestovala, stala se tedy opět vysídlenou osobou ve smyslu směrnice, dočasná ochrana jí tedy měla být udělena. Vzhledem k tomu, že nebyla držitelkou víza ani dočasné ochrany v žádném jiném členském státě, nic by to nemělo bránit udělení dočasné ochrany nyní. Pokud by skutečně byla osobou, na kterou nedopadá prováděcí rozhodnutí, nedává smysl, aby jí žalovaný dočasnou ochranu v minulosti udělil. Žalobkyně je toho názoru, že je zřejmé, že ke dni 24. 2. 2022 byla na Ukrajině, je tedy osobou, na kterou se vztahuje dočasná ochrana. Pod tuto definici spadá i nyní, když po svém pobytu na Ukrajině opět vycestovala za dcerou. Žalobkyně rovněž po dobu soudního řízení požádala o vydání předběžného opatření, kterým by správní orgány byly povinny strpět pobyt žalobkyně na území.
4. Žalovaný zdůraznil, že žádost žalobkyně byla odmítnuta dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. Žalobkyně totiž není osobou uvedenou v § 3 lex Ukrajina. Žalobkyně je sice státním občanem Ukrajiny, nicméně ke dni 24.02.2022 na území Ukrajiny nepobývala. Tuto skutečnost sama potvrdila v tiskopisu své žádosti, kdy uvedla, že dne 24.2.2022 pobývala na území České republiky, nikoliv Ukrajiny. Žalovaný má tak za to, že ze vstupních a výstupních razítek otištěných v cestovním dokladu žalobkyně je potvrzeno, že tento se ke dni 24. 2. 2022 nenacházela na území Ukrajiny.
5. Poukázal na osobní rozsah dle čl. 2 rozhodnutí Rady č. 2022/382. Zdůraznil, že za vysídlené osoby se dle článku 2 písm. c) směrnice Rady (ES) č. 2001/55/ES rozumí státní občané třetích států nebo osoby bez státní příslušnosti, které musely opustit zemi původu nebo z ní byli evakuováni a nemohou se s ohledem na stávající situaci v zemi vrátit za bezpečných a trvalých podmínek. Zejména se jedná o osoby, které opustily území ozbrojených konfliktů nebo endemického násilí. Za osobu vysídlenou je tedy možné považovat pouze tu osobu, která zemi původu opustila v důsledku situace, která v této zemi nastala, například v důsledku již zmíněného ozbrojeného konfliktu. Aby bylo možno určitou osobu považovat za osobu vysídlenou, nedostačuje, že se tato osoba nemůže bezpečně a trvale vrátit do země

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

původu kvůli tamní situaci, ale je především nutné, aby tato situace byla důvodem, proč zemi původu vůbec opustila. Toto vyplývá jak z článku 2 písmene c) směrnice, tak i ze samotného rozhodnutí Rady EU č. 2022/382. Na udělení dočasné ochrany podle směrnice č. 2011/55/ES tak v zásadě nemají nárok ti občané Ukrajiny, kteří se před 24.2.2022 nacházeli mimo území Ukrajiny ať už z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných či zdravotních důvodů apod. V případě žalobkyně tedy popsaná příčinná souvislost dána není, neboť tato opustila Ukrajinu nikoliv v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů.

III. Posouzení věci

6. Žaloba je přípustná. Závěry rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025 (bod 26) a rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasiliva* z 27. 2. 2025 k otázce přípustnosti je třeba bez dalšího vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.
7. O žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil a žalobkyně s ním po poučení soudem nevyjádřil nesouhlas. Nařídit jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 326/2022-88 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně u žalovaného podala a který se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Obsah fotokopie cestovního dokladu žalobkyně žalovaný ve svém vyjádření poté nijak nespornuje a je rovněž součástí správního spisu, který předložil soudu žalovaný.
8. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).
9. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie (v Maďarsku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy

posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu vrátil žalobkyni jako nepřijatelnou.

10. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je tedy žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. Podle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina „*Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a)*“, tím je myšleno prováděcí rozhodnutí, podle jehož čl. 2 odst. 1 platí: „*Toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývajících na Ukrajině před 24. únorem 2022; b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b)*“ (podtržení doplněno městským soudem).
11. Prováděcí rozhodnutí se tedy dotýká osob, které jsou vymezeny především tím, že byly vysídleny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil; tato podmínka je společná pro všechny tři kategorie osob, na které prováděcí rozhodnutí dopadá.
12. Městský soud v Praze ve svém recentním rozsudku ze dne 20. 6. 2025, č. j. 5 A 15/2025 – 37, v bodech 22 až 26 vyložil, že pojem vysídlení ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí je třeba vykládat jako jakékoli, a to i opakované, opuštění státu, k němuž došlo v době od 24. 2. 2022 dále v důsledku válečného konfliktu. Desátý senát se s tímto závěrem plně obecně ztotožňuje.
13. Není poté sporu o tom, že žalobkyně je státním příslušníkem Ukrajiny (tato skutečnost vylučuje možnost zařadit žalobkyni do kategorie čl. 2 odst. 1 písm. b) prováděcího rozhodnutí). Pro přiznání ukrajinskému státnímu příslušníku postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí je zapotřebí kumulativní splnění podmínky pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 (i) a podmínky vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil (ii).
14. Žalobkyně předně v žádosti sama prohlásila, že se dne 24. 2. 2022 nacházela na území ČR. To, že případně k pobytu nedisponovala některým z cizineckých pobytových oprávnění, nijak nevylučuje, že se v danou dobu na území žalobkyně fakticky nacházela. Pakliže žalobkyně poukázala rovněž na to, že jí dočasná ochrana byla na území České republiky udělena již dříve, nevypovídá to stále nic o tom, kde měla pobyt v rozhodnou dobu. Právě žalobkyně by si pak měla být vědoma nejlépe toho, kde v okamžiku počátku války vlastně dlouhodobě pobývala. Jiný důkaz o tom, kde 24. 2. 2022 pobývala, pak žalobkyně již nepředložila. Proto městský soud přisvědčil žalovanému, že stěžejní důkaz o místu pobytu žalobkyně dne 24. 2. 2022 vyplývá právě z vlastního tvrzení žalobkyně.
15. Z uvedeného tedy vyplývá, že žalobkyně k rozhodnému datu na Ukrajině nepobývala. Je pak rovněž nepochybné, že na její území se vrátila někdy po 24. 2. 2022, tj. po rozhodném datu pro posouzení, zda se na vysídlení dané osoby prováděcí rozhodnutí uplatní.
16. V bodě 11 recitálu prováděcího rozhodnutí je přiblížen účel prováděcího rozhodnutí. Jde především o zavedení dočasné ochrany ukrajinských státních příslušníků a jejich rodinných příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. 2. 2022 vysídleni v

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala. Žalobkynina situace se tomuto účelu zcela vymyká, neboť místo vysídlení z Ukrajiny se v neurčité době po 24. 2. 2022 na Ukrajinu vrátila (vzdala se dočasné ochrany v České republiky), aby z ní znovu vycestovala až 8. 10. 2025. Je pravda, že z bodu 14 recitálu prováděcího rozhodnutí vyplývá, že členské státy mohou dočasnou ochranu rozšířit i na další kategorie vysídlených osob, na něž se toto rozhodnutí nevztahuje, pokud jsou tyto osoby vysídleny ze stejných důvodů a ze stejné země nebo oblasti původu, jak jsou uvedeny v tomto rozhodnutí. K takovému kroku však ČR nepřistoupila.

17. Podmínku pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 tudíž žalobkyně nemohla naplnit; pokud by žalovaný žalobkyni kvalifikoval jako osobu podle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí, postupoval by proti výslovnému znění i smyslu prováděcího rozhodnutí.
18. Jelikož soud rozhodl věcně, nerozhodl již o návrhu na vydání předběžného opatření.

IV. Závěr a náklady řízení

19. Názor žalovaného, že žalobkyně není osobou spadající pod osobní rozsah dle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina, resp. čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí, je tedy správný. Žalobkynina žádost tedy splňuje důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina.
20. Městský soud proto uzavírá, že žaloba není důvodná, proto ji zamítl podle § 87 odst. 3 s. ř. s.
21. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla procesně úspěšná, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému náhradu nákladů řízení soud nepřiznal, neboť neshledal, že by jeho náklady v soudním řízení přesáhly rámec jeho běžné administrativní činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Praha 27. listopadu 2025

JUDr. Jaromír Klepš v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.